

JAUME BARTUMEU CASANY
EXCAP DE GOVERN

Habitatge: qüestió d'Estat

Augmenta la fractura territorial i generacional

Ara fa onze mesos, el divendres 7 de juliol del 2023, la portada del Bondia s'obria amb aquest titular: *Habitatge: qüestió d'Estat*. L'article que obria a la pàgina 3 ho confirmava, l'habitatge era un "problema d'Estat" i constituïa amb diferència la principal preocupació per al 70% de la població i al 40% l'afectava personalment, eren dades i anàlisis de l'Observatori del primer trimestre de l'any passat de l'àrea de Sociologia d'Andorra Recerca i Innovació (ARI).

On som onze mesos després?

El dia 25 d'abril, el director de l'Institut Nacional de l'Habitatge, Josep M. Pla, que havia presentat la seva dimissió amb anuncis públics de discrepància amb el Govern, va comparèixer davant la comissió legislativa d'Economia del Consell General fent una exposició dels problemes que havia tingut per exercir el càrrec quan el mateix Govern que l'havia nomenat el menystenien. No es va pas estar de criticar, sense embuts, a la ministra d'Economia de la qual depenia (Bondia 26 d'abril 2024, pàgina 3). I va defensar que es controli l'augment dels lloguers.

La ministra, Conxita Marsol, va respondre, hores després, lamentant que el director dimitís fes propostes el dia del seu comiat del càrrec.

El fet és que l'un –el dimitit– va dir al Consell General que caldria controlar l'augment dels lloguers mentre que l'altra –la ministra– va deixar clar que no hi estava pas d'acord.

Semblant picabaralla, a distància i per l'intermediari dels mitjans de comunicació, deixa en evidència el desgavell de l'acció del Govern en aquesta qüestió. Però l'elefant al mig de la taula és si es vol controlar, o no, els augments dels lloguers.

Tot plegat revela una inquietant inconsistència de l'acció del Govern.

Després d'aquest espectacle, restaurar la imatge i transmetre la idea d'un Govern amb projecte i sentit es veu molt lluny ara mateix. L'ambient és desolador

Creix la fractura social entre dues Andorres, que van a velocitats diferents

Sap greu però sembla que s'ha renunciat a un discurs polític. Les paraules del Govern no arriben a la ciutadania no pas perquè no facin esforços de comunicació –la comunicació cloroform no s'atura– sinó perquè està prou clar que fa temps que es va renunciar a un discurs coherent. Des del punt de vista econòmic els resultats –desigualtat abismal, precarietat, increment de la pobresa, estancament dels salaris– demostren que el projecte polític no és pas vertebrador de la societat. Creix la fractura social entre dues Andorres, que van a velocitats diferents.

El Govern s'ha anat parapetant i aixoplugant en iniciatives

disperses i en anuncis de mesures que no acaben de tocar de peus a terra.

Parlen sovint d'obvietats però el seu problema és que el que és obvi per a ells i el que és obvi per a la ciutadania no és el mateix, perquè per a molts ciutadans no hi ha expectatives de futur. Qui ha aconseguit un treball no sempre rep un salari i una estabilitat suficients per a viure en condicions dignes.

És cert que hi ha senyals de recuperació de l'economia, però aquesta està pèssimament distribuïda, i només arriba al segment de la població menys afectat per la crisi.

En un llibre publicat l'any passat, *L'empire urbain de la finance*, Antoine Guironnet i Ludovic Halbert expliquen com l'especulació financera ha agreujat les desigualtats territorials a França.

A Andorra també augmenta la fractura territorial i generacional. Les famílies no troben habitatge a preu assequible a les parròquies centrals i els joves no poden independitzar-se amb aquests preus i hom els condemna a marxar a viure fora d'Andorra.

Bona part de les nostres parròquies han esdevingut un actiu financer. Estem assistint al desenvolupament d'una propietat urbana accionista que té totes les característiques del capitalisme financeritzat.

La forma urbana de les parròquies –Escaldes-Engordany n'és l'exemple perfecte– ha de seguir així els beneficis dels promotors immobiliaris.